

Ten geleide bij editie 2010

Algemeen

Voor u ligt de nieuwe editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen. Editie 2010 is van toepassing voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2011. Voor ontwerp-Richtlijnen die in deze jaareditie definitief zijn geworden, geldt eveneens de ingangsdatum 1 januari 2011, tenzij anders is aangegeven. Eerdere toepassing wordt aanbevolen, tenzij in de Richtlijn anders is vermeld (zie ook Richtlijn 100 Inleiding, alinea 206).

Ter verduidelijking van het onderscheid tussen ontwerp-Richtlijnen en (definitieve) Richtlijnen zijn de nummers van alinea's met de status van ontwerp-Richtlijn herkenbaar aan de opmaak in diapositief (wit tegen een zwarte achtergrond).

Een verticale streep is in de kantlijn toegevoegd bij de alinea's die ten opzichte van de jaareditie 2009 zijn gewijzigd. Dit betreft ook alinea's die de status hadden van ontwerp-Richtlijn en zijn omgezet in een definitieve Richtlijn. Tevens is een verticale streep toegevoegd bij wijzigingen in de definitieve Richtlijn ten opzichte van de middels een RJ-Uiting uitgebrachte ontwerp-Richtlijn. Indien hoofdstukken of paragrafen met de status van ontwerp-Richtlijn in de vorige editie volledig zijn omgezet in definitieve Richtlijnen, is alleen bij die alinea's een verticale streep gezet waarvan de tekst in de Richtlijn afwijkt van die in de ontwerp-Richtlijn. Indien geen verticale streep is geplaatst, betreft het geen nieuwe alinea.

Hierna worden achtereenvolgens besproken:

- a. verwerking RJ-Uitingen in deze bundel;
- b. ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen;
- c. overige aanpassingen;
- d. (nieuwe) ontwerp-Richtlijnen.

A. Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

In deze bundel zijn de hierna genoemde RJ-Uitingen verwerkt. Daarbij zijn een korte uitleg van de inhoud van de betreffende RJ-Uiting en de wijze van verwerking in deze jaareditie opgenomen.

RJ-Uiting 2009-4: 'wijzigingen in Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen'

De door middel van RJ-Uiting 2009-4 voorgestelde wijzigingen in Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen zijn verwerkt in editie 2010 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Bij de verwerking van RJ-Uiting 2009-4 is rekening gehouden met ontvangen commentaren en is een aantal kleine tekstuele aanpassingen doorgevoerd. De verwerking van RJ-Uiting 2009-4 heeft geleid tot wijzigingen in de alinea's 204, 602 en 603 van Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De belangrijkste wijziging betreft de waardering van de vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), zoals genoemd in alinea 204. Verduidelijkt is dat deze vordering in beginsel niet in de balans mag worden opgenomen, aangezien deze pas wordt geïnd bij discontinuïteit c.q. opheffing van de onderwijsinstellingen die vallen onder de WVO. Wel is het noodzakelijk om deze voorwaardelijke vordering te vermelden onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten.

RJ-Uiting 2009-8: 'Herziene Richtlijn 400 Jaarverslag en Handreiking voor Maatschappelijke verslaggeving'

De middels deze Uiting gepubliceerde Handreiking voor Maatschappelijke verslaggeving (versie 2009) is ongewijzigd opgenomen als hoofdstuk 920 in de nieuwe editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

RJ-Uiting 2009-9: 'Ontwerp-Richtlijn 400 Jaarverslag'

De in RJ-Uiting 2009-9 opgenomen ontwerp-Richtlijn 400 Jaarverslag is ongewijzigd definitief geworden in editie 2010 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Ten opzichte van de in de vorige editie opgenomen Richtlijn 400 zijn met name wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot corporate governance en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

RJ-Uiting 2010-2: 'Aanpassingen van Richtlijn 655 Zorginstellingen'

Met inachtneming van het ontvangen commentaar is RJ-Uiting 2010-2 verwerkt in Richtlijn 655 Zorginstellingen (herzien 2010). Het ontvangen commentaar heeft met name geleid tot een aantal tekstuele verduidelijkingen.

Ten opzichte van de Richtlijn 655 (herzien 2009) is het volgende gewijzigd:

- in alinea 208 is verduidelijkt dat de jaarrekeningen van bepaalde tot de groep behorende steunstichtingen niet hoeven te worden geconsolideerd;
- een nieuwe alinea 316a is opgenomen vanwege de toevoeging van artikel 3 onder h in de Regeling verslaggeving WTZi. In dit artikel bepaalt de Minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) dat zorginstellingen die vallen onder de AWBZ, op WTZi-vergunningplichtige materiële vaste activa nog geen bijzondere waardevermindering hoeven toe te passen in het kader van de introductie van de integrale tarieven;
- in alinea 319 is opgenomen dat Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) en de hiervoor van zorgverzekeraars ontvangen voorschotten moeten worden verwerkt in overeenstemming met hoofdstuk 221 Onderhanden projecten. Naar aanleiding van het ontvangen commentaar is nu aangegeven dat een DBC per zorgverzekeraar geldt als een onderhanden project;
- de zorginstelling mag een bestemmingsreserve afschrijving instandhouding vormen voor de afschrijving op instandhoudingsinvesteringen, maar is hier niet meer toe verplicht. De instelling kan deze bestemmingsreserve ook in het geheel opnemen in de reserve aanvaardbare kosten. Derhalve is de in alinea 329 en 330 opgenomen verplichting komen te vervallen;
- in alinea 337 is verduidelijkt dat bij een zogenoemd 'persoonlijk levensfase budget' sprake is van een beloning met opbouw van rechten zoals bedoeld in alinea 203 van hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen;
- alinea 340 is geactualiseerd, evenals de modellen B (resultatenrekening) en D (toelichting op de resultatenrekening) overeenkomstig de wijzigingen in het model Jaardocument zoals vastgesteld door het Ministerie van VWS en het door de NZa ingevoerde overzicht van investeringen na afschaffing van het bouwregime waarvan de afschrijvingskosten nog nacalculeerbaar zijn.

B. Ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen

Richtlijn 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Ontwerp-alinea's 804 en 805 van hoofdstuk RJ 121 Bijzondere waardeverminderingen van activa zijn definitief geworden. Hierbij is aan alinea 805 toegevoegd dat de methode en belangrijkste veronderstellingen dienen te worden toegelicht bij het bepalen van de realiseerbare waarde op basis van kasstroomprognoses.

Richtlijn 274 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun

De ontwerp-alinea's 109 en 110 zijn ongewijzigd definitief gemaakt. In alinea 110 is opgenomen dat leningen verkregen van de overheid met een lagere rente dan de marktrente, worden verwerkt en gewaardeerd conform hoofdstuk 290 Financiële instrumenten. Dat betekent dat bij eerste verwerking een dergelijke lening tegen de lagere reële waarde in de balans wordt verwerkt. Het verschil met het hogere ontvangen bedrag betreft de contante waarde van het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie conform de bepalingen van hoofdstuk 274.

Richtlijn 315 Vrijstellingen voor middelgrote ondernemingen

Met inachtneming van ontvangen commentaren heeft de Raad ontwerp-alinea 202 van hoofdstuk 315 Vrijstellingen voor middelgrote ondernemingen in een gewijzigde vorm definitief gemaakt. De alinea verwijst naar de relevante wettelijke bepalingen en de bijlagen die de vrijstellingen voor inrichtings- en publicatievoorschriften weergeven.

Richtlijn 330 Verbonden partijen

Ontwerp-Richtlijn 330 Verbonden partijen is met inachtneming van ontvangen commentaren omgezet in Richtlijn 330 Verbonden partijen. Richtlijn 330 bevat voorschriften voor de in de toelichting van de jaarrekening op te nemen informatie over transacties met verbonden partijen.

Richtlijn 350 Gesegmenteerde informatie

De in 2009 gepubliceerde ontwerp-Richtlijn 350 Gesegmenteerde informatie is, met inachtneming van ontvangen commentaren, omgezet in de nieuwe Richtlijn 350 Gesegmenteerde informatie. De oude Richtlijn 350 is gelijktijdig ingetrokken.

De belangrijkste wijziging ten opzichte van de ontwerp-Richtlijn heeft betrekking op alinea 308 onder b omtrent de te rapporteren segmenten. Hierbij is aansluiting gezocht bij de oude Richtlijn 350.

Met het definitief worden van ontwerp-Richtlijn 350 is tevens ontwerp-alinea 209 van Richtlijn 345 Beëindiging van bedrijfsactiviteiten definitief geworden.

Richtlijn 390.2 Niet in de balans opgenomen regelingen

De in 2009 gepubliceerde ontwerp-Richtlijn 390.2 is, met inachtneming van het ontvangen commentaar, omgezet in de definitieve Richtlijn 390.2. Ten opzichte van de ontwerp-Richtlijn is met name verduidelijkt dat de toelichtingsvereisten van dit hoofdstuk gelden voor zover deze nog niet in andere Richtlijnen zijn opgenomen.

Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven

De ontwerp-alinea's 205 tot en met 205c in Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven zijn definitief geworden. In deze alinea's zijn aspecten benoemd die van belang zijn bij de beoordeling of sprake is van een groepsrelatie in situaties dat geen relatie bestaat via aandelenbezit. Deze aspecten zijn ook van belang voor een aantal andere hoofdstukken in Afdeling 6. Om die reden is in de hoofdstukken 650 (Fondsenwervende instellingen), 655 (Zorginstellingen) en 660 (Onderwijsinstellingen) een verwijzing opgenomen naar Richtlijn 640.205 tot en met 205c. Verder is in alinea 205 een verduidelijking opgenomen over de eenheid van bestuur van twee entiteiten.

C. Overige aanpassingen

Richtlijn 210 Immateriële vaste activa

In alinea 235 en 236 van hoofdstuk 210 Immateriële vaste activa is verduidelijkt dat reclamematerialen zoals postordercatalogi, folders en reisgidsen geen immateriële activa zijn. Daarom worden de kosten van deze reclamematerialen verantwoord op het moment van ontvangst van deze goederen.

Richtlijn 221 Onderhanden projecten

Naar aanleiding van een ontvangen commentaar is in alinea 409 van Richtlijn 221 de verwijzing naar artikel 2:375 lid 1 verwijderd.

Richtlijn 240 Eigen vermogen

Alinea 215 van hoofdstuk 240 is in overeenstemming gebracht met de in editie 2009 aangepaste alinea 214. Derhalve is alinea 215 nu ook aangepast. De opbrengst van aan derden overgedragen aandelen wordt ten gunste gebracht aan die reserve waarop eerder de inkoop van deze eigen aandelen in mindering is gebracht.

Richtlijn 271 Personeelsbeloningen

Naar aanleiding van een ontvangen commentaar is in alinea 207 van hoofdstuk 271 aangegeven dat de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties de meest geëigende invulling is voor de disconteringsvoet die wordt gebruikt bij de bepaling van de contante waarde van verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen tijdens het dienstverband. Daarbij zijn tevens de alinea's 207 en 316 van Richtlijn 271 ook voor de overige aspecten van de disconteringsvoet in overeenstemming gebracht met alinea 306 van Richtlijn 252.

Daarnaast is in alinea 206 voor de 'beste schatting' van verplichtingen uit hoofde van beloningen tijdens het dienstverband een verwijzing naar inmiddels vervallen alinea's uit paragraaf 3 van hoofdstuk 271 verwijderd. Dit leidt overigens niet tot een andere wijze van bepaling van de 'beste schatting'.

Richtlijn 275 Op aandelen gebaseerde betalingen

Naar aanleiding van ontvangen commentaar is in alinea 103a van Richtlijn 275 Op aandelen gebaseerde betalingen het toepassingsgebied verduidelijkt. Verduidelijkt is dat de verwerking van op aandelen gebaseerde betalingen, die geïnitieerd zijn of afgewikkeld worden door een persoon of maatschappij die niet tot de consolidatiekring van de rechtspersoon behoort, niet verplicht plaatsvindt volgens de bepalingen van Richtlijn 275. De rechtspersoon mag dergelijke op aandelen gebaseerde betalingen echter wel verwerken conform deze bepalingen.

In alinea 511 is toegevoegd dat dergelijke regelingen op basis van Richtlijn 330 Verbonden partijen dienen te worden toegelicht.

Richtlijn 394 Tussentijdse berichten

In alinea 301 van hoofdstuk 394 Tussentijdse berichten is verduidelijkt dat de rechtspersoon uitsluitend verplicht is om in het tussentijdse bericht de winst per aandeel te vermelden, indien hij valt onder het toepassingsgebied van hoofdstuk 340 Winst per aandeel.

Richtlijn 600 Banken

In Richtlijn 600 Banken werd gesuggereerd dat De Nederlandsche Bank solvabiliteitseisen stelt, maar deze eisen komen voort uit de Wft (Wet financieel toezicht) en het Besluit prudentiële regels Wft. Om dit te verduidelijken zijn de alinea's 262, 263 en 264 aangepast.

Richtlijn 610 Pensioenfondsen

Op grond van artikel 146 van de Pensioenwet zijn pensioenfondsen niet wettelijk verplicht een herwaarderingsreserve te vormen. Dit heeft geleid tot het aanpassen van de alinea's 103, 235 en het vervallen van de alinea's 236 en 238. Verder zijn de overgangsbepalingen vervallen in alinea 507 en enkele kleine tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

D. Nieuwe ontwerp-Richtlijnen

Ook in de editie 2010 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen zijn enkele nieuwe ontwerp-Richtlijnen en -alinea's opgenomen.

Richtlijn 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Bij aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van goodwill moet de bedrijfswaarde en opbrengstwaarde worden bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort. Dit betekent dat de balanspost goodwill wordt toegerekend aan verschillende kasstroomgenererende eenheden. Deze toerekening geschiedt momenteel middels de complexe 'bottom-up' of 'top-down' toets van hoofdstuk 121 Bijzondere waardeverminderingen van activa.

Met ontwerp-alinea 514 wordt voorgesteld de 'bottom-up' en 'top-down' toets te vervangen door het toerekenen van goodwill aan alle (groepen van) kasstroomgenererende eenheden die na de overname naar verwachting voordeel zullen halen uit de synergie in de acquisitie. Deze toerekening geschiedt op het laagste niveau waarop de goodwill wordt beoordeeld voor interne managementdoeleinden. Dit niveau mag niet hoger liggen dan het niveau van een operationeel segment.

Bij het definitief worden van deze ontwerp-alinea, zullen alinea 515, 516 en 519, alsmede bijlage C van hoofdstuk 121 komen te vervallen.

Ontwerp-Richtlijn 170 Discontinuïteit en ernstige onzekerheid over continuïteit

In editie 2010 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving is ontwerp-Richtlijn 170 opgenomen inzake verslaggeving in geval van discontinuïteit en ernstige onzekerheid over continuïteit. De ontwerp-Richtlijn is vooral een samenvoeging van alinea's die momenteel elders in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving zijn opgenomen (paragraaf 3 Continuïteit, discontinuïteit en gerede twijfel over continuïteit van hoofdstuk 120 en paragraaf 3 Discontinuïteit en gerede twijfel over continuïteit van hoofdstuk 160). De ontwerp-Richtlijn biedt via één paragraaf steun en richting aan de praktijk van de verslaggeving in situaties van ernstige onzekerheid over continuïteit en discontinuïteit.

Richtlijn 212 Materiële vaste activa

De ontwerp-alinea's 506 en 506a van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa maken het mogelijk dat stelselmatig terugkerende verkoopopbrengsten van materiële vaste activa als netto-omzet worden verantwoord. Hiertoe zijn tevens in andere hoofdstukken ontwerp-alinea's opgenomen: alinea 201 in hoofdstuk 270 De winst- en verliesrekening, en alinea 217 in hoofdstuk 360 Het kasstroomoverzicht.

Richtlijn 212 Materiële vaste activa, Richtlijn 213 Vastgoedbeleggingen en Richtlijn 615 Beleggingsinstellingen

In ontwikkeling zijnde vastgoedbeleggingen worden momenteel tot het moment van voltooiing verwerkt conform hoofdstuk 212 Materiële vaste activa. Vastgoedbeleggingen die worden herontwikkeld of gerenoveerd, worden echter momenteel verwerkt conform hoofdstuk 213 Vastgoedbeleggingen. Aangezien er geen fundamenteel verschil bestaat tussen ontwikkeling en

herontwikkeling, stelt de Raad voor de Jaarverslaggeving voor dat ook de in ontwikkeling zijnde vastgoedbeleggingen worden verwerkt volgens hoofdstuk 213 Vastgoedbeleggingen. Dit voorstel heeft geleid tot de volgende ontwerp-alinea's: 212.103, 213.106, 213.107, 213.303, 213.512, 213.601, 213.609, 213.802b en 213.805b.

Verder wordt met ontwerp-alinea 512 in hoofdstuk 213 Vastgoedbeleggingen voorgesteld dat vastgoedbeleggingen waarvan de reële waarde niet betrouwbaar te bepalen is, tegen de kostprijs worden gewaardeerd tot het moment dat de reële waarde wel betrouwbaar is te bepalen.

Ten slotte wordt in samenhang met bovenstaande wijzigingen voorgesteld de huidige alinea 113 van hoofdstuk 615 Beleggingsinstellingen aan te passen. Deze alinea stond beleggingsinstellingen reeds toe vastgoed in ontwikkeling te verwerken als vastgoedbelegging.

Richtlijn 265 Overzicht van het totaalresultaat van de rechtspersoon

Om dubbelstellingen in het overzicht van het totaalresultaat te voorkomen, moeten stelselwijzigingen worden verwerkt in het beginvermogen. Dit betekent dat het cumulatief effect van stelselwijzigingen geen onderdeel uitmaakt van het Overzicht van het totaalresultaat. Een en ander is verwerkt in ontwerp-alinea 201. Ter verduidelijking is ook in ontwerp-alinea 211 van Richtlijn 140 Stelselwijzigingen toegevoegd dat bij stelselwijzigingen de cijfers van het totaalresultaat worden aangepast.

Richtlijn 270 De winst- en verliesrekening

Naar aanleiding van de endorsement van IFRIC 13 "Customer Loyalty Programmes" is nagegaan of dit onderwerp in voldoende mate is behandeld in de Richtlijnen. In navolging daarvan is in ontwerp-alinea 270.109a verduidelijkt dat in bepaalde situaties het nodig kan zijn om loyaliteitsprogramma's waarin tegoeden worden gegeven (zoals bij uitgegeven spaarpunten) als een afzonderlijke component van de transactie te onderkennen.

Richtlijn 290 Financiële instrumenten en Richtlijn 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta

Naar aanleiding van het constateren van enkele onduidelijkheden, stelt de Raad voor de Jaarverslaggeving nieuwe ontwerp-alinea's in hoofdstuk 290 Financiële instrumenten voor. Met de ontwerp-alinea's worden de gesignaleerde onduidelijkheden weggenomen en wordt bovendien hoofdstuk 290 meer in lijn gebracht met internationale ontwikkelingen. De ontwerp-alinea's hebben betrekking op het volgende.

- Met ontwerp-alinea 541 wordt verduidelijkt hoe resultaten voortvloeiende uit tegen kostprijs gewaardeerde derivaten worden verwerkt indien kostprijs-hedge-accounting niet wordt toegepast.

- Het standpunt in hoofdstuk 122 en hoofdstuk 290 dat valutatermijncontracten monetaire posten zijn, behoeft in de praktijk een andere benadering. Voorgesteld wordt om valuta-elementen in derivaten volgens "kostprijs of lagere marktwaarde" te verwerken in plaats van tegen periode-einde koers. In bepaalde gevallen wordt hierbij de hedgedocumentatie herzien. In andere gevallen is hedgedocumentatie gewenst, terwijl dat onder de huidige regels niet nodig is. Een en ander heeft geleid tot de ontwerp-alinea's 113 in hoofdstuk 122, en 514, 634 en 635 in hoofdstuk 290.

- Inmiddels is in de internationale omgeving, onder meer door invloed van de kredietcrisis, de mogelijkheid geboden om beursgenoteerde obligaties op kostprijs te waarderen, mits geen sprake is van handel. Voorgesteld wordt deze mogelijkheid ook in de Richtlijnen op te nemen. Dit heeft geleid tot de ontwerp-alinea's 409, 410, 415, 504, 512, 513, 517 en 518.

- Met ontwerp-alinea 537a en 537b wordt een vereenvoudigd alternatief geboden voor bijzondere waardevermindering die aansluit bij de grondslag "kostprijs of lagere marktwaarde".

- In ontwerp-alinea 1009 tot en met 1011 zijn de overgangsbepalingen opgenomen, behorende bij bovenstaande ontwerp-alinea's.

Richtlijn 610 Pensioenfondsen

Met ontwerp-alinea 239 (een aanvulling op de bestaande alinea) wordt voorgesteld dat indien naast de nominale dekkingsgraad nog andere dekkingsgraden worden vermeld ook hiervan de berekeningswijzen dienen te worden toegelicht. Daarnaast wordt met ontwerp-alinea 312 voorgesteld om niet alleen de hoogte van de kostendeekkende premie, de gedempte premie en de feitelijke premie toe te lichten, maar ook de oorzaken van verschillen tussen deze premies.

Richtlijn 615 Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen kunnen onder bepaalde voorwaarden opteren voor de status van fiscale beleggingsinstelling (Fbi). Deze status houdt in dat onder bepaalde voorwaarden de vennootschapsbelasting naar het nultarief wordt geheven. Een van die voorwaarden is dat de winst volledig wordt uitgekeerd binnen 8 maanden na balansdatum. Voor alle beleggingsinstellingen gelden de algemene bepalingen van hoofdstuk 272 Belastingen naar de winst. Ook een Fbi zou derhalve een belastingverplichting moeten opnemen voor de (fiscale) jaarwinst maal het nominale belastingtarief. Het is echter zeer waarschijnlijk dat de Fbi tijdig de winst volledig uitkeert, waardoor de belastingverplichting vervalt. In ontwerp-alinea 424 is derhalve opgenomen dat FBI's in afwijking van alinea 403a van hoofdstuk 272 Belastingen naar de winst rekening mogen houden met de verwachte uitkering van de winst binnen de daarvoor geldende termijn na balansdatum.

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op de ontwerp-Richtlijnen. Deze reacties en commentaren ziet de RJ graag uiterlijk 1 januari 2011 – bij voorkeur per e-mail via rj@rjnet.nl – tegemoet. Voor overige reacties en commentaren geldt geen uiterste inzendtermijn.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen bij het vaststellen respectievelijk wijzigen van definitieve Richtlijnen. Ze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door de respondent is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Secretariaatsadres:

Antonio Vivaldistraat 2-8

1083 HP Amsterdam

e-mail: rj@rjnet.nl

website: www.rjnet.nl